

*Kemilux - ein sólskinssøga
úr føroyskum vinnulívi*

1994 var óført - 1995 verður helst enn betri

Í 1995 fyllir Kemilux 30 ár. Fyrirðikan er hevur havt stóðuga framgongd síðani hon byrjaði. Vøran verður í dag brúkt í átta londum. Vøksturinn í umsetninginum var uml. 10% í ár. Og komandi ár ætla teir at styrkja stóðu sína á heimamarknaðinum, umframt at ein hálv millión er sett av til marknaðarføring uttanlands.

»Vit eru bjartskygdur«, siga teir á virkinum. »Og vit ansa eftir ikki at lata okkum kvala av øllum svartskygninum í Føroyum. Vit venda okkum móti loysnunum - ikki móti trupulleikum«

Tað var Guttormur Djurhuus, sum í 1965 tók stig til sápuvirkið Kemilux. Fyrsta sápan varð blandað í einum lítillum fyrrumi í Vaktarhúsbrekku í Havn.

Men tá húsini í Vaktarhúsbrekku brendu tvey ár seinni, tók Guttormur seg burtúr virkinum - og stjórin, Schønning Eysturoy, helt fram einsamallur, tá húsini vóru endurreist.

Og tað var í smáum, tá varð arbeitt:

- Tað vóru eg og konan Ingibjörg, sum blandaðu sápana tey fyrstu árin. Eg

helt traktini, og hon stoytti í, greiðir hann frá.

Schønning bar so tað lidnu sápana út til handlar og virki. Fyrst á herðunum, so við súkklu, síðani við taxabili - og eftir fáum árum var framleiðslan blivin so mikið stór, at ráð vóru at keypa ein Morris Mini til flutninga.

Nógv flyting

Men virkið vaks stóðugt, og í 1974 var greitt, at nýtt høli mátti útvegast. Eitt grundstykki bleiv so keypt á Oyri, og til tað var klárt at taka í

nýtslu, varð hildið til á Nørðskála í nøkur ár.

Í 1978 vóru hólina á Oyri so klár, og har helt Kemilux til í 11 ár.

Men tvær orsøkir gjørdur, at neyðugt aftur bleiv at flyta: Nógv aling var komin har á leið, og alarunum dámdu sjálvsagt ikki at hava eina sápufabrikk til granna.

Hin orsøkin var, at sölun framvegis øktist í stórum! Bæði í Føroyum og uttanlands.

Bygd vórðu eini stórhøli í Havnardali. Har skuldi bæði framleiðsla, goymsla og skrivstova savnast á sama stað. Húsini vóru so stór, at ætlanin var at leiga helmingin av teimum út.

Men útleiðing bleiv tað ongantíð til.

Longu nú - knøpp fimm ár eftir at flutt var í stóru hølina - kennast tey tronglig.

Menningin heldur fram

Kemilux er í dag ein væl skipað fyrirkoma, við tilsams 11 fólki um arbeiði.

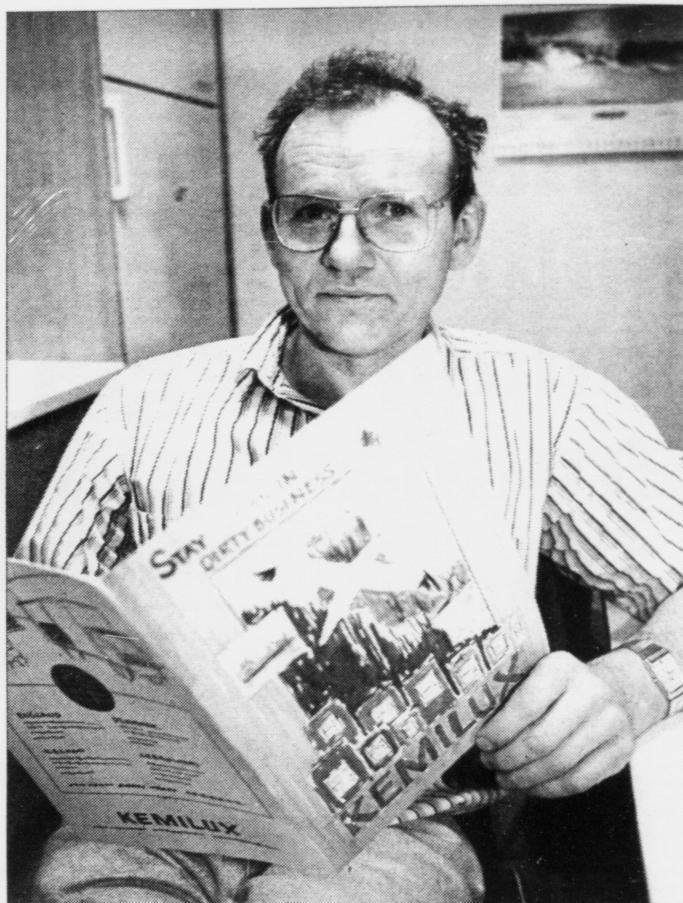
Hon er ein av teimum heilt fáu føroysku fyrirkomum, sum ikki bara hevur yvirlivað, men hevur ment seg og er vaksin tey farnu árin.

Tað er serliga umborð á skipum og á flakavirkjum, at vørurnar frá Kemilux verða nógv nýttar - og tað er bæði innan og uttanlands. Virkið útflytur í løtuni til skip og virki í bæði Danmark, Islandi, Noregi, Grønlandi og Kanada.

Og seinnu árin hava eisini oljupallar í norðsjónum sýnt vørnum á huga, og á nógvum pallum verður í dag vaskað við Kemilux.

Hørd kapping

Hetta hevur eydnast, hóast umstøðurnar Kemilux á mangan hátt hava verið vánaligar.

»Stay clean in dirty business«. Johan Eysturoy, stjóri, situr her við faldaranum, sum Kemilux komandi ár fer at senda út til m.a. allan tann danska handilsflotan

Fyri tað fyrsta kostaði tann nýggi bygningurin, sum skuldi kosta fimm milliónir, yvir 12 tá hann stóð liðugur.

- Vit bygdum í fallarringastu tíð, og tað bota vit fyri enn, sigur Johan Eysturoy, sonur Schønning, sum bleiv settur sum stjóri í 1989.

Harafurtað verður kappingin um marknaðin - serliga innan húshaldsvørurnar - alsamt harðari.

- Hóast tú hevur eina dygdarvøru at selja, so er ringt at vinna hesa kapping. Tí tað snýr seg ikki bara um dygd. Vit kappast við ovurstórar fyrirkomar, sum kunnu nýta milliónir til marknaðarføring, litfagrar etikettir, og dunkar við serligum sniði. Og tilíkt hevur nógv at siga, tá kundin stendur í handlinum og skal taka avgerð um, hvørja sápu hann skal velja.

MVG'ð var eisini eitt bakkast, sum gjørdi, at sölun fall við 17% í 1993. Í staðin fyri at rinda 6% í innflutningstolli, skuldu nú rindast 25% í MVG av tí lidnu vøruni.

Og afturat hesum kemur so tann búskaparliga stóðan í Føroyum, sum sjálvsagt heldur ikki lættir um.

Heimamarknaðurin er grundarlagið

Men við miðvisum arbeiði hava teir kortini fingið tað at borði til - og hóast stóðugt meira verður

útfluti, er tað framvegis heimamarknaðurin, sum er grundarlagið undir fyrirkomuni.

- Vit fara tí at royna at styrkja okkara stóðu á tí føroyska marknaðinum í 1995, sigur Karl á Høvdanum Andreassen. Tað er

hann sum stendur fyri marknaðarføringini hjá Kemilux.

Og tað eru serliga innan tær vørur, nýttar verða í húshaldinum, at Kemilux

Føroyskir sjómenn skaptu útflutningin

Kemilux fer í komandi ári at brúka eina hálv millión til marknaðarføring uttanlands. Og tað er fyrstu ferð, at ein so stór upphædd verður sett av til hetta endamál. Virkið hevur áður at kalla einki gjørt við marknaðarføring yvirhøvur.

Men kortini verður vøra hjá Kemilux nýtt í ikki færri enn átta londum, umborð á skipum og oljupallum.

Føroyingar hava bilagt

Og tað kunnu teir takka føroyskum sjómönnum fyri.

Umborð á føroyskum skipum hava teir »vaskað við Schønningi«, sum tikið verður

tí.

Og reinsievnini frá Kemilux hava verið so mikið góð, at tá føroyingarnir eru farnir við útlandskum skipum, hava teir bilagt frá Kemilux.

Soleiðis hava útlandingar sæð vøruna - og eru so sjálvir farnir at billeggja hana.

Goymslu í Hanstholm

Hetta hevur gjørt, at næstan helmingurin av teimum 600 tonsunum, Kemilux framleiðir um árið, verða útflutt.

Tað mesta av hesum verður selt av goymsluni, Kemilux hevur fingið sær í Hanstholm í Danmark.

S-S-

Indarín Vígi, sum á sinni kom til Føroya at arbeiða í sambandi við ætlanirnar um at útflyta tann føroyska bátin til India, arbeiðir nú á Kemilux